

**Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs**

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Nosaukums: “Monreālas kognitīvo funkciju novērtēšanas skala 8.2. versija”; autors: Ziad Nasreddin, izveides gads: 1996. gads; adaptācija latviešu valodā Šneidere u.c., 2023.

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

Nosaukums: “Montreal Cognitive Assessment v8.2. test”; autors: Ziad Nasreddin, izveides gads: 1996. gads

3. Instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Skrīninga instruments, kas izvērtē īstermiņa atmiņu, vizuāli-telpisko domāšanu, vadības funkcijas, uzmanību, koncentrēšanās spējas un darba atmiņu, valodas pārvaldīšanu, orientāciju laikā un telpā (7 skalas, 32 panti). Maksimālais punktu skaits ir 30; 26 punkti tiek uzskatīti par normu. Ja respondenta izglītība ir mazāka par 12 klasēm, tiek piešķirts viens papildus punkts.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Kopš 2019. gada testa izmantošanai ir obligāta administrēšanas sertifikāta ieguve, lai nodrošinātu testa pamatotību un ticamību (sertifikātu var nokārtot instrumenta oficiālajā mājas lapā www.mocacognition.org). Lai samazinātu dalībnieku iemācīšanas efektu pēc testa aizpildīšanas īsā laika periodā un padarītu to izmantojamu testa-retesta procedūrai, ir pieejamas vairākās alternatīvas testa versijas (8.1. versija un 8.3. versija).

5. Pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

81 Latvijas iedzīvotājs vecumā no 55 līdz 91 gadam ($M=72,11$; $SD=10,26$), ar dzimto valodu latviešu, 75% sievietes un 25% vīrieši, 70% no Rīgas rajona un 30% no citām pilsētām. Dalībnieki tika sadalīti trīs grupās: ar diagnozi “dementia” ($n=32$), ar diagnozi “viegli kognitīvie traucējumi” (VKI) ($n=22$) un kontrolgrupa ($n=27$). Demences un VKI grupu dalībniekiem tika definēti sekojošie iekļaušanas un izslēgšanas kritēriji: attiecīga diagnoze, bez klīniski nozīmīgiem CNS bojājumiem, bez norītošām citām iepriekš diagnosticētām psihiskām un onkoloģiskām un/vai citas somatiskām

slimībām, kuri var ietekmēt testu rezultātus. Datu ieguve notika sadarbībā ar NVO, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām (pansionātiem), ārstniecības un valsts pārvaldes iestādēm. Datu ieguve notika klātienē, no katra pētījuma dalībnieka individuāli. Skalas Kronbaha alfas koeficients ir virs 0,8 ($\alpha = 0,94$), kas uzrāda testa kopējo augstu iekšējās saskaņotības rādītāju. Pēc 20 dienu intervāla no 37 dalībniekiem tika ievākti retesta dati. Rezultāti uzrādīja augstu rādītāju ($r = 0,98$).

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>